



Till Miljö- och energidepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se
jan-olof.lundgren@regeringskansliet.se

Stockholm 2017-12-22

Remissvar: Energimarknadsinspektionens rapport Nya regler för elnätsföretagen inför perioden 2020-2023 (Ei R2017:07)

Fastighetsägarna Sverige har beretts möjlighet att yttra sig rörande Energimarknadsinspektionens (Ei) förslag om författningsreglering avseende en rimlig avkastning vid fastställandet av intäktsramar för elnätsföretag.

Yttrande

Fastighetsägarna **tillstyrker** Eis förslag att närmare reglera elnätsföretagens intäktsramar och avgiftsuttag. Det är uppenbart att det finns ett stort behov av tydlig reglering för att skydda kunder från monopolprissättning, öka förutsägbarheten och minska behovet av rättsprocesser.

Fastighetsägarna **anser** att intäktsramarna ska, så långt möjligt, baseras på faktiska kostnadsnivåer.

Fastighetsägarna **tillstyrker** att utrymme även ska ges för en rimlig vinst i form av avkastning på eget kapital med hänsyn tagen till risknivå för en monopolmarknad med inlåsta kunder. Modellen måste även uppmuntra till relevanta investeringar och introduktion av ny teknik. Det är lika viktigt att modellen förebygger överinvesteringar och i förtid utträngning av funktionell teknik.

Allmänna kommentarer

Det är allmänt känt att priserna i elnäten har stigit kraftigt det senaste decenniet till följd av en svag reglering.

Fastighetsägarna representerar en mycket stor grupp av elnätskunder. Fastighetsägarna är mycket besvikna över det bristande konsumentskydd som idag råder på monopolmarknaden för elnät. Det är anmärkningsvärt att såväl regering, Ei som domstolar låtit detta ske. Fastighetsägarna är även kritiska till elnätsföretagen som skamlöst utnyttjat elnätsmonopolet och den svaga regleringen.

Den reglering som Ei nu föreslår är att föredra framför utveckling av praxis i domstol. En legal plattform för intäktsramarna har saknats vilket har lett till omfattande domstolsprocesser. Det finns idag en oacceptabel inbyggd systematisk obalans i förhållandet då enbart leverantörer och inte kunder har prövningsrätt. Eftersom området avsågs att utvecklas genom praxis har domstolsbesluten varit vägledande också för övriga företag – även de som inte klagat på Energimarknadsinspektionens

beslut. I huvudsak har domstolarna gått på företagens linje, vilket medfört betydligt större kostnadsökningar än i Energimarknadsinspektionens bedömningar och underlag för intäktsramarna.

Fastighetsägarna har länge efterfrågat ett regelverk med starkare konsumentskydd och som skyddar kunder från monopolprissättning. Fastighetsägarna välkomnade detta utredningsuppdrag när regeringen till slut gav det till Ei.

Elnätsbolagen har velat förklara de kraftiga prishöjningarna med höjda investeringar. Ei:s rapport visar dock att investeringar endast i mycket liten utsträckning kan motivera genomförda kraftiga prishöjningarna. Ei:s rapport visar att avgiftshöjningarna under senare år inte motsvarats av investeringar i motsvarande mån eller av faktiska riskpremier på kapitalmarknaden. Planerade investeringar skulle enligt rapporten motivera en prisökning på en procent per år snarare än de 6–8 procent som genomförts. Fastighetsägarna **förväntar** sig att Ei som underlag för framtida beslut om intäktsramar väger in oriktigt motiverade, men likväl genomförda, prishöjningar enligt rapportens konstaterande.

Ytterligare kommentarer

Val av metod

Fastighetsägarna **instämmer** i att elnätspriserna bör regleras med en metod som bygger på vedertagen praxis från liknande områden nationellt och internationellt. Den föreslagna WACC-metoden (Weighted Average Cost of Capital) används på flera håll i Sverige och internationellt. För att minska osäkerheten, och med det eventuellt behov av domstolsprövningar, menar Fastighetsägarna att även metodens ingående komponenter behöver regleras så långt möjligt, förutsatt att det finns användbart underlag.

Fastighetsägarna ser det som rimligt att avkastning på eget kapitalet utgår från nivån på riskfri ränta med tillägg för en aktiemarknadspremie som justeras för branschens relativa risknivå.

Riskenivå

Fastighetsägarna **instämmer** i bedömningen att branschen har en låg risk relativt aktiemarknaden i övrigt, då det handlar om en monopolverksamhet med koncession där kunder är inlåsta och där intäktsramarna fastställs för fyra år i taget.

För nätverksamhet handlar riskerna främst om teknikskiften inom nätkomponenternas avskrivningstid och nedläggning av större kunders verksamhet. Detta kan anses beaktat genom metoden för marknadsvärdering. Den regulatoriska osäkerheten som branschen efter domstolsutslag tidigare fått kompensation för torde minska betydligt med den föreslagna regleringen. Fastighetsägarna **instämmer** därför i att det i dagsläget inte är motiverat med en särskild riskpremie för nätverksamheten.

Restriktivitet kring höjningar under period

Fastighetsägarna **ser positivt** på att regelverket blir tydligare och mer kraftfullt vad gäller möjligheterna att skydda kunder från ensidiga höjningar från företagen under tillsynsperioden.

Differentierade avskrivningstider

Differentierade avskrivningstider, för att bättre stämma överens med ekonomiska livslängder, bedömer Fastighetsägarna kan öppna upp för ny teknik och teknisk utveckling. Långa avskrivningstider för långlivad traditionell teknik ger samtidigt incitament att bibehålla och underhålla dessa, vilket torde leda till minskad kapitalförstöring och överinvesteringar.



Reinhold Lennebo
Vd Fastighetsägarna Sverige



Rikard Silverfur
Näringspolitisk expert

